

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS The Provincial Library City WINNIPEG, MAN. UKRAINIAN LABOR NEWS Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday SUBSCRIPTION RATES: Per year \$4.00 Per half year \$2.00

РІК XIII. Ч. 64 (1582). ЧЕТВЕР, 28 ТРАВНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, MAY 28, 1931. No. 64 (1582). VOL. XIII.

БЕЗРОБІТНІ У ВІННІПЕГУ УШКОДИЛИ МАШИНУ ДО КОΠΑННЯ РОВА НА ФОРТ РУДЖ

ПОЛІЦІЯ ОХОРОНЯЛА МАШИНУ І БОБИЛА КЛОБАМИ РОБІТНИКІВ; БЕЗРОБІТНІ ДАЛИ ДОБРУ ВІДСІЧ ПОЛІЦІЇ; ОДНОГО РОБІТНИКА АРЕШТОВАНО.

В останніх двох числах "Українських Робітничих Вістей" ми писали про застрашаний зріст безробіття у Вінніпегу й околиці в теперішній часі, з приходом літа, коли безробіття повинно бодей частинно зменшуватися. Навіть офіційний підрахунок виказує, що в самім Вінніпегу є тепер 18,893 безробітних чоловіків і жінок, які шукають праці й ніде не можуть її знайти.

Не диво, отже, що коли на Форт Рудж, у південній частині міста, мала розпочатися у вівторок робота коло копання рову на вулиці для вложення рур, на те місце прибуло около 3,000 безробітних з наміром дістати працю. Але вже велике розчарування й огірчення запанувало серед безробітних, коли вони побачили, що роботу має виконувати машина при допомозі лише кількох робітників і ніхто з прибулих не дістане праці. Обурені безробітні ушкодили машину, поміючи того, що її охороняла поліція, й почала бити їх клобами і тубайфорами, безробітні дали таку відсіч поліції, що одного полісмена відставлено до шпиталю для зашиття рани. Підчас цієї сутички одного безробітного арештувано.

Нав-дописувач, який був цілий час присутній в місці, де провадилася боротьба, так описує цілу подію:

Минулого тижня між безробітними пішла чутка, що на Форт Рудж маються копати рови на стім-пайпи, й безробітні стали ходити до того місця, де контрактор відкрив маленький офіс, в якому мав приймати до роботи. Безробітні ходили так цілий минулий тиждень і щодня питали за роботою. Нарешті контрактор сказав, що розпочне роботу у вівторок, 26 травня.

Коли прийшов той день, що контрактор мав приймати до роботи, зійшлося около 1,800 робітників ще від 6-ї години рано. В 8-ій годині бос вийшов і сказав, що йому треба було 10 робітників і він уже їх має, а решта можуть йти собі геть. Але робітники цього не послухали й чекали далі.

Тоді бос казав витягнути машину на вулицю, щоб розпочати роботу. Але не міг розпочати її, бо юрба обступила довкола машини й не допустила до цього. Бос знову сказав робітникам, що він має вже досить робітників і хай усі йдуть геть, бо він не може розпочати роботи. Але юрба не слухала цього й стояла далі. Тоді бос покликав поліцію, щоб розігнала людей.

Коли прибула поліція почала розганяти робітників і машина пішла в рух около 10-ї години, безробітні скали машиністові злізти з машини. Машиніст відповів, що він також безробітний, не має з чого жити й мусить робити. Тоді юрба заатакувала машину, кидаючи на неї цеглами й камінням, щоб її ушкодити.

Поліція в числі 6 чоловік кинула тоді на робітників і стала бити їх палками та іншими предметами, як тубайфори, але робітники не відступали й дали поліції добру відсіч камінням і цеглами. Бос примушений був застановити роботу, бо в наслідок кидання камінням поспувався мотор і машина не могла далі робити.

Пів до 11-ї години прибув великий загін поліції — около 30 чоловік — і розігнав юрбу, при чім одного робітника арештувано. Однак безробітні не дали робити машині і в 11-ї годині всі розійшлися домі.

Розуміється, сама машина не є причиною безробіття й нужди робітників. Виною цьому вининий капіталістичний лад, в якому машина заступає працю робітника й викидає його на вулицю гинути з голоду. Машина служить сьогодні для збільшення зисків капіталістів, які мають її в своїх руках. А тимчасом вона повинна влекшувати працю робітників і служити для його користі. Але це можливе тільки за соціалізмом, а не за капіталізмом.

Корисну для робітника функцію сповняє машина в Радянськму Союзі, де при владі є робітничий клас. Там заводяться наймодерніші машини — не для визиску робітників, як в капіталістичних країнах — але для поліпшення життя робітників і бідних селян.

Робітники не повинні нищити машини, але боротися за такий лад, в якому ці машини служили би для інтересів робітничого класу. Однак голод не жартує — й безробітні, приведені до розпуки своїм безвихідним положенням, виявили свій протест проти нинішньої системи нужди й голоду тим, що ушкодили машину, яка, на їх думку, відібрала їм працю.

Цей випадок з ушкодженням машини на Форт Рудж свідчить наглядно те, що про одну річ, а саме про те, що безробітні хочуть за всяку ціну працювати, але не можуть дістати ніякої роботи. Коли на місце праці прибуло около 3,000 робітників (таке велике число збиралося около 10-ї години, коли машина мала піти в рух), то вожному ясно, що вони збиралися там не для якоїсь розривки, але готові були працювати, якби лише були мали нагоду.

Про це згадуємо тому, що в міській раді у Вінніпегу часто підносяться голоси, що нібито безробітним у Вінніпегу "за багато" й "за добре" дають почати роботи. Але юрба не слухала цього й стояла далі. Тоді бос покликав поліцію, щоб розігнала людей.

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

В ЯВОРЖНІ, ПІД КРАКОВОМ, УБИТО 4 СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ

26,000 ШАХТЯРІВ У ВУГІЛЬНІМ РАЙОНІ ДОМБРОВИ І КОЛО КРАКОВА ЗАСТРАЙКУВАЛИ ПРОТИ ЗНИЖКИ ПЛАТНІ, ШО ВІНОСИТЬ МАЙЖЕ 10 ВІДСОТКІВ.

ВАРШАВА, 18 травня. — У вугільних районах Домброви й коло Кракова застрайкувало сьогодні 20,000 шахтарів, які протестують проти знижки платні, що виносить майже 10 відс. Шахтарі в Польщі заробляють тепер від 56 до 79 центів на день і працюють лише три або чотири дні в тиждень. Якщо страйк не буде скоро поладований, то до нього прилучаться шахтарі на польським Горнішнім Шлеску.

Одночасно розпочався страйк усіх шоферів і власників автобусів у Варшаві, Лодзі й Познані. Страйк вибух на знак протесту проти наложження великого податку за вживання доріг.

Пізніші звідомлення до американської преси кажуть, що в Яворжні, під Краковом, відбулися криваві бої між страйкуючими шахтарями й військом. Військо стріляло до робітників, у наслідок чого чотири страйкері були вбиті й вісім поранених. Два поліційні були також поранені.

ДИПЛОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ МІЖ ЕСПАНІЄЮ ТА ВАТИКАНОМ БЛИЗЬКІ ЗІРВАННЯ

МАДРИД, Еспанія, 25 травня. — Тут ходять сьогодні поголоси, що дипломатичні взаємини між Еспанією й Ватиканом є близькі зірванню.

Становище католицької церкви було серйозно підірване спробою "революцією" й детронізацією короля Альфонса, а потім нищенням церков і церковних інституцій, проти чого уряд в перших днях оказався майже безсилний.

Ватикан вислав формальний протест проти "нечинності" уряду підчас палення церков і тепер уряд виготовляє ноту у відповідь на цей протест.

З вродостойних кругів повідомляють, що папський нунцій Тедешіні має вийхати з Мадриду за пару днів.

У минулому такі виїзди папських нунцій уважалися за перший крок до зірвання дипломатичних зносин.

ВАТИКАН, 24 травня. (А.П.) — Тут довідаємося сьогодні вечером, що Ватикан вишле сильний протест до еспанського уряду проти декрету про релігійну свободу, виданого минулої п'ятниці, бо високі урядники католицької церкви вважають, що він є чистим порушенням конкордату, який все ще існує між Еспанією й Ватиканом.

47 ШАХТЯРІВ УБИТИХ В КОПАЛЬНІ ЗОЛОТА ФІНЛЯНДЦІ ВИЇХАЛИ ДО РАД. СОЮЗУ

МАДРАС, Індія, 25 травня. (А.П.) — В наслідок пожежу в золотій копальні Гендідрут, на терені Кіаяру, загинуло сьогодні 47 шахтарів і більше як 20 є загублених.

Около 39 шахтарів вирятують і робітники дали працюють з великими зусиллями, щоб вирятувати інших.

КУДИ ЙДУТЬ ГРОШІ, ЗІБРАНІ З ПОДАТКІВ.

ОТТАВА, Онт., 21 травня. — Держава виплатила для слуг у приватний помешканні Рудольфа Леміє, коли він був спікером (головиною) парламенту, величезну суму, бо аж 33,430 доларів. Таку відповідь дано сьогодні в парламенті на запит консервативного посла.

Але ліберальний уряд Менкензі Кінга, за якого правління Леміє був спікером, не дав у той час ані цента на допомогу для безробітних.

БАХМЕТЕВ ВИКЛАДАЄ НА УНІВЕРСИТЕТІ.

НЮ-ЙОРК. — Борис А. Бахметев, який досі ухажив в Америці за посольством давню неіснуючого російського уряду Керенського, обняв посаду інструктора в Колумбійськму університеті в Ню-Йорку, де буде викладати гидротехніку. З того можна вносити, що вицерпалася гадючка фонди, за які утримувано таких "амбасадорів", як Бахметев.

4 РОБІТНИКІВ УБИТО НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

БРАТИСЛАВ, Чехо-Словаччина, 26 травня. (А.П.) — Чотири особи були вбиті й багато інших, включаючи комуністичного заступника мейора, були тяжко поранені в Кошуті сьогодні, коли жандарми стріляли з крісів до загрожуючої юрби на комуністичній мітингу. (Місто Братислава, звідки наспіла повища депеша, лежить на Підкарпатській Україні, яку віддали аліянті після війни в ярмо чеських імперіалістів.)

ЗАСТРІЛИВ МАМУ, БРАТА І БРАТОВУ ДОЧКУ

Піосиф Михалевиц, 33-літній фермер з Едванд, Алта., 19-го травня застрів свою маму, брата і братову дочку. Після сего він мав сам себе постріляти, стріляв собі в бороду і шокли, переламивши йому обі щокли, виїхав назад лівим оком, вириваючи око. Яка могла бути причина страшного вчинку Михалевиц, годі довідатися. Сусіди кажуть, що Михалевиц мав зі своєю родиною часті сварки через релігію, сам він був завзятим читачем "Українського Голосу", і можливо є, що на тім тлі прийшло до трагедії.

РАДЯНСЬКА ПШЕНИЦЯ ЙДЕ ЧЕРЕЗ РОТТЕРДАМ.

РОТТЕРДАМ, Голандія, 18 травня. — Помімо предсказувань, що зневодзіт принищаться налив радянського збіжжя до елевейторів у цім порті, це збіжжя далі приходить як за контрактом, так і для вільної продажі. Протягом квітня через місцеві елевейтори перейшло 135,000 тон радянської пшениці та іншого збіжжя. Переважно це збіжжя йде до Німеччини.

ПЕРЕДАЛИ СПРАВУ МИТНОГО СОЮЗУ ДО СВІТОВОГО СУДУ В ГАЗІ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 18-го травня. — На першій засіданні чергової сесії ради Ліги Націй, що розпочалася тут сьогодні, рішено передати справу австро-німецького митного союзу до світового суду в Газі, який має вирішити, чи такий союз є згідний з точками міжнародних договорів, що відносяться до Австрії й Німеччини.

ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ДОГОВОРУ.

БУДАПЕШТ, Угорщина, 17 травня. — Напередодні відкриття чергової сесії ради Ліги Націй у Женеві, тут відбулася сьогодні величезна масова демонстрація проти Тріанонського мирного договору, що визначив кордони угорської держави після розвалу австро-угорської монархії. Демонстрація, в якій взяло участь около 100 тисяч людей, вислала до Женеві протест проти договору.

МОСКВА, 17 травня. — Відомий письменник М. Горький прибув сьогодні до Москви.

ЮРБА СТРАЙКЕРІВ ШТУРМУВАЛА БУДИНОК МІСЬКОЇ РАДИ

РОБІТНИКИ ПРИ БУДОВІ ТРОХ ДОРІГ У ГРІНВІЧ, КОННЕКТИКАТ, ВИЙШЛИ НА СТРАЙК, ДОМАГАЮЧИСЯ \$6.50 ПЛАТНІ НА ДЕНЬ, ЗАМІСТЬ \$6.00.

ГРІНВІЧ, Коннектикат, 24 травня. — Юрба з 1,000 страйкуючих робітників, що працювали на дорогах, штурмувала в суботу будинок міської ради, висадила фронтіві двері й ставила опір поліції, яка хотіла її розігнати.

Пригадаючи, як 40 полісменів були безсилий супроти юрби, міський радий Райт заявив, що викличе військо, якщо "лад" не буде скоро привернений. Викликано всю поліцію і проти страйкерів мається ужити газових слізних бомб та пожежних сикавок.

Робітники покинули в п'ятницю роботу при будові трох доріг, домагаючися \$6.50 платні на день, замість 6 доларів. Представники конструкторських компаній закликали страйкерів відступити "спокійно" й вислати провідників на конференцію в понеділок. Але юрба дала посувалася вперед через траву перед будинком міської ради.

УРЯД РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ФОРМАЛЬНО ВІДКИНУВ ФІНЛЯНСЬКУ НОТУ

МОСКВА, 25 травня. — Помічник народного комісара закордонних справ Н. Н. Крестьїнський доручив сьогодні фінляндському представникові в Москві ноту, в якій каже, що радянський уряд формально відкидає фінляндську ноту з 16 травня, де говорилось про приміне "погане трактування" фінляндської меншости в Радянськму Союзі.

Радянська нота — протестує також проти вмишування фінляндського уряду у внутрішні справи Радянського Союзу.

МОСКВА, 19 травня. (А.П.) — Редакційні статті московських ранішніх газет присвячені сьогодні рішучій ноті, що вислав радянський уряд до Фінляндії як протест проти антирадянських виступів у тій країні.

"Правда" каже, що "Фінляндські фашисти граються з вогнем, з чого можуть бути сумні наслідки для самої Фінляндії". Газета згадує про ворожу демонстрацію, що відбулася перед радянським посольством в Гельсінфорсі (столиці Фінляндії) 12 травня, та звертає увагу, що фінляндський уряд не дав ніякої запоруки, що такі події більше не повторяться.

"ЧЕРВОНА ЗВІЗДА" ПРО СТАНОВИЩЕ СПОЛ. ДЕРЖАВ НА ПШЕНИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

МОСКВА, 25 травня. (А.П.) — Європі коштом інших країн, що продукують пшеницю. "Ми готові були прийняти основу квоти, але лише на підставі передвоєнних експортних цифр. Ніхто не може сказати, що ми продукуємо за багато; з великим зростом нашої міської населення ми потребуємо більше хліба й наші експорти не досягли передвоєнного рівня.

"Американський план означає голод для нас — і Радянський Союз не міг погодитися на це під ніякими умовами".

15 ОСІБ ПОРАНЕНИХ БОМБАМИ В МАКЕДОНІЇ.

АТЕНИ, Греція, 24 травня. — П'ятнадцять осіб були поранені в македонських містах Кавала й Драма, коли там експлуодували бомби. Невідомо, хто виконав бомбові замахи.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TWICE WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year\$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітниче-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Дім, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік\$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

НАШІ НАЙБЛИЩІ ЗАВДАННЯ

Хоч часу всеревних з'їздів наших масових організацій ще не проголошено, проте із постанови одинадцятого з'їзду ТУРФДім знаємо ми, що з'їзд ТУРФДім і конвенція РЗТ відбудуться цього літа. Коли говоримо — цього літа, то не розуміємо серія, бо це вже місяць жнивовий. Отже хоч самої дати ще дефінітивно не встановлено, то проте більш як певним є, що з'їзди відбудуться в липні, правдоподібно в другій половині липня.

Центральні заряди наших організацій на найближих своїх засіданнях визначать час з'їздів і проголосять в газетах. Встановити час і проголосити — це справа легка. Попроводити підготовку працю — це вже справа досить складна.

Вона вимагає часу і пильності. Тому ми забираємо в цій справі слово і кажемо: приготуйтеся до всеревних з'їздів українських робітничо-фармерських масових організацій.

Ще ніколи у своїй історії з'їзди наших організацій не відбувалися в літній порі року. Дехто може сказати, хіба це робить якусь різницю? Так, для нас, українських робітників і фермерів в Канаді, з її особливими предметами господарки, що з нею повязані й роботи робітників та фермерів, літній час багато різниться від зимового. Друге — зимою й інші організації працюють цілком відмінніше, як в літі. Тому відповідність скликання з'їздів в літі для нас є загадковою. Тому то коли одинадцятий з'їзд ТУРФДім постановляв про скликання дванадцятого з'їзду в літі, то робив його, так би сказати, пробним; коли на досвіді цього з'їзду покажеться, що в літі краще відбувати з'їзди, як в зимі, то й на майбутнє з'їзди будуть відбуватися в літі.

НАШІ З'їзди и ЕКОНОМІЧНА КРИЗА.

Проте далеко важливішим є не час, але теперішні економічні умовини, що в них з'їзди наших організацій набирають винятково великої ваги. Тут перш всего стають перед всіма відділами наших організацій матеріальні проблеми скликання з'їздів. Канада величезна країна, відділи розкидані по ній по величезній віддаленій від центру — отже з'їзди обходяться організаціям дуже дорого, а це в теперішніх умовах тигра подвійний. Але одночасно з цим теперішнє винятково тяжке економічне положення вимагає, щоб з'їзди були повні, щоб по можливості усі відділи були зарепрезентовані, щоб на з'їзді були делегати від робітників і фермерів найблизьких місцевостей.

Ніколи ще робітники й фермери не мали так багато до говоріння, як мають тепер, бо ніколи ще життя не ставило перед ними таких і в таких гострих формах різних — економічних і організаційних проблем, як ставить зараз.

Коли відбувався одинадцятий з'їзд ТУРФДім, ми тільки вступаючи в гостру економічну кризу. Тоді швидко пролунали крах біржі на Вол стріті в Нью Йорку й капіталістичні пророки-економісти ворожили, що в часі цього краху криза сягнула свого найвищого ступіння й з новим 1930 роком почнеться економічне піднесення. Від тоді минуло півтора року. Положення дуже багато погіршилося, безробіття від того часу зросло щонайменше втроє, ціни на фермерські продукти впали також втроє, трудящі маси зубожіли, само обличчя капіталістичної системи відкрилося плямами сухотки.

За той час робітництво й незможне фермерство Канади звело по цілій країні багато гострих класових боїв. Півтора року тому назад здивувала всіх делегатів вістка, що поліція в Торонто напала на робітничий мітинг, розбила його, заборонила уживання на публичних робітничих мітингах усіх “чужинських” мов, залишивши тільки англійську. Ось до чого дійшло в демократичній країні? — дивувалися робітники. Дехто сподівався, що це явине тимчасове, що проти нападу поліції стануть “демократичні кола”, бо як же ж можливе таке насильство в країні “демократії”?

Зараз поліційний терор поширився на цілу Канаду, привабив гострих форм, зараз для комуністів в багатьох містах Канади заборонено мову й англійську і ніхто вже не дивується. Демократія виявила своє справжнє обличчя. Одночасно й революційний пролетарський фронт зріс, зміцнів, набрав виразного класового характеру. Голод і нужда революціонізували трудящі маси й кинули їх на фронт класової боротьби.

КЛАСОВА БОРОТББА КАНАДІЙСЬКОГО ПРОЛЕТАРІАТУ И УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

І коли ми нині говоримо про те, що зближається час з'їздів українських робітничо-фармерських масових організацій, то перед нами стає питання підсумків усієї нашої діяльності за останнього півтора року, головни підсумків участі членства наших організацій в класовій боротьбі канадського пролетаріату й незможного фермерства.

Ці питання повинні усі відділи поставити, що називається, руба, підготовляючись до дванадцятого з'їзду ТУРФДім, до сесії конвенції РЗТ і до першої всеревної конференції ТОДОВІРНАЗУ.

Економічна криза, загострення класових боїв, поліційний терор, наступ капіталістів на заробітну платню, переслідування робітників чужинського уродження, викидання з праці чле-

нів наших організацій за активну участь в трейд-юніонному й загально-робітничому русі — стали перед обличчям наших організацій, поставили перед ними запитання й зажадали відповіді. Хоч це не було ніякою несподіванкою, то проте не всі ми дали на ці запитання ясну відповідь. Як на самому одинадцятому з'їзді ТУРФДім, так і після него, наробили ми багато кардинальних помилок що до становища наших організацій та про їхні головні завдання в класових боях канадського пролетаріату.

Пізнніше ці помилки було визнано, засуджено й зворотом самої праці почато їхнє виправлювання. Однак їх ще основно не вияснено як самому членству, так і трудящим масам взагалі. А до повного вияснення годі говорити й про основні вивчення. Тому то наші найближчі з'їзди поставляють перед собою одним з найголовніших питань — кларифікації становища наших організацій в класовій боротьбі трудящих Канади — їхні помилки в минулому, досягнення після того, як ці помилки почалося виправляти й наші організаційні здобутки та недостачі взагалі.

Це завдання не тільки самих з'їздів, але й широкій передз'їздовій дискусії, яку треба буде розвинути зараз же після того, як будуть проголошені час і програма з'їздів.

Пригадуючи про наближення часу з'їздів наших організацій і вказуючи на деякі важливі завдання, ми на цьому місці кажемо: приготуйтеся до з'їздів українських робітничо-фармерських організацій в Канаді!

З ВІДЗВІ УКРАЇНСЬКОГО ПІДКОМІТЕТУ МОДРУ В АРГЕНТИНІ

В Аргентині шалє великий фашистський терор. Багато комуністів поарештовано, позасилано. Революційні організації й пресу здушено.

Тимчасове мілітарно-фашистське правительство шалє рід зросту економічної кризи, зросту безробіття (поверх 700 тисяч безробітних), яких голод і нужда заставляє до боротьби за хліб і працю.

Буржуазія, імперіалісти на чолі з мілітарно-фашистськими вождями і партією консерваторів повалили демагогічне правительство Ірігоєна та встановили нове тимчасове мілітарно-фашистське правительство, яке показалося здібним поневолити робітничий клас і переслідувати робітничий рух.

Вони звальють всю економічну кризу на плечі працюючих Аргентини. Посилано нагіну на провідників комуністичної партії, арешти, депортації, заслання на виспн визначніших борців пролетаріату.

Закрито центральний дім комуністичної партії “Каса Дель Пролетаріадо”, а комуністичну партію заганено в підпілля. Закрито організацію МО.Д.Р. і Синдикат Класової Єдності, що боролися за улашення праці, 7-годинний робочий день, за підвищення заробітної платні для робітників і виплату “ножної кітсини” за працю для безробітних і безплатний проїзд в пошукуванню за працюю та державну грошеву допомогу для безробітних. Але й ця реакція недовольнася, бо зараз в першу чергу позакривала також революційну пресу, яку несла світло правди робітничій класі (“Ді Інтернаціональ”, “Ховентуд Комуніста”, “Ордіне Нуєво”, “Ройтер Стері”, “Рабочая Правда” і інші революційні газети).

А даліше реакція зробила погону на культурно-освітні інституції, товариства і організації. Погромлено і позакривано багато робітничих товариств, клубів, бібліотек та робітничих дитячих шкіл. Недаром відбулись погроми на Союз Українських Робітничих Організацій, де розгромлено і закрито чотири відділи в таких місцевостях: 2-ий в Буенос Ай-

НІМЕЦЬКА БУРЖУАЗІЯ МАЄ НЕКЕПЬНИЙ НЮХ

“Берлінер Тагеблят” у редакційній статті “Радянська Європа” пише в той спосіб. Спробує утворити міжнародний антирадянський фронт треба вважати не за місцеві, тимчасові оборонні заходи проти так званого більшовицького домпіну, але за цілком свідомі кроки до того, щоб паралізувати будьякий вплив економіки більшовицької системи й завдати цій системі смертельний удар.

Але одна біда, пише даліше цей часопис: закордонні робіт-

Західньо-українське село шість місяців після осінньої “пацифікації”

(Продовження)

КПЗУ, оцінюючи вірно ситуацію на селі в практичній своїй роботі стала на шлях організування боротьби за щоденні домагання і болячки сільської працюючої маси та навколо основних проблем сільського лихоліття мобілізувати й організувати боротьбу сільського масиву проти фаїзму і окупації.

Цими основними нині питаннями на західньо-українському селі є: а) боротьба проти податків в усіх їх формах, б) боротьба з лихвою і ескекуціями, в) акції безробітних на селі, г) організація боротьби проти економічного визиску, д) організація боротьби проти всяких форм національного поневолення, е) повязання боротьби сільської маси з боротьбою масового пролетаріату і під його керівництвом.

В ділянці праці на селі і організації навколо винісних проблем боротьби КПЗУ може за цей рік відмітити поважні досягнення.

Організація виступів безробітних на селі висувається тут на перше місце. Міжнародні дні безробітних цього року на Західній Україні (25 II) визначили великою участю безробітних зі сел, в походах голодних зі сел до міст і сільними демонстраціями з міськими безробітними.

В Дрогобичі в день 25 лютого поліція кордонами загородила всі входи до міста перед походами зі сел, розбивали відділи селян і не допу-скаючи їх до міст. Так — лише “Век Нови” — одну, другу (30 осіб) розпоршено під Коростишем, другу (800) в Доробині, третю (40) під Рибничем, четверту на вул. Дрогобицького, і п'яту (30) на вул. Шпитальній. На Головному Ринку розіграно зібраних комуністів, які намагалися влаштувати демонстраційний похід.

Селяне (зредукаванні робіт-

ники) прибули до міста узброєні в дубові палиці, в залізо. Арештовано в місті понад 60 осіб. По селах повіту повстала органіуючі трійки голодних, які керують акцією безробітних. В Старому Самборі демонстрація понад 2 тисячі місцевих робітників і в більшості селян з дооколичних сіл, віддалених навіть по 20 кілометрів і більше. Змобілізована поліція з повіту не змогла розігнати демонстрації. Відбулося віче з промовами і похід з прапором через місто і під тюрму, щоб звільнити арештованих селян.

Київкасонний похід безробітних селян зі села Кобаки і др. до міста Косіва (8 кілометрів). Розбитий похід в місті збирається наново і зі снідена вертає назад до сіл.

На 600-нім вічу безробітних в Сяноці беруть участь безробітні селяне.

В Долині демонстрація в числі понад 300. Домагання праці і хліба та випущення політичних в'язнів. Поліція розігнала демонстрантів, але вони знову збираються. Арештовано кілька осіб. При одному такому аресуванню живі заатакували поліцію з наміром відбити арештованих.

В містечку Тиншівцях тисяча демонстрація робітників і головно селян. Промови, спів і з прапором. Демонстранти роззброюють комісара поліції. Змобілізований відділ поліції розбиває похід і арештує 100 демонстрантів.

В днях 16, 17, 18 і 20 лютого в місті Кременіці зібрана, демонстрація і походи 200 осіб безробітних під магістрат. Дня 25 лютого всі спроби демонстрації поліція розганяла.

Дня 12 лютого в Луцьку зібралися безробітні целоголиняні робітники та старалися піти походом під староство. Розігнані поліцією збираються в дружуге. Демонстранти розбирають хліб з воза, який везли пекарі до міста.

12 лютого молоді цього міста і робітники млина “Універсал” влаштували масівку. Після масівки уформували похід під червоним прапором.

Даліше невдалі демонстрації у Львові, Станіславові та виступи в Товмачі. Кинене партією гасло — ані гроша податку урядові війни, голоду і окупації — починає знаходити відгомін в масах та мобілізувати сільську і міську бідноту, стає гаслом акції боротьби. Маємо результати цієї акції — кілька випадків масової відмови від плати податків, виступів проти їх стягнення та прогонування ескекуторів зі сел.

В містечку Комарно до боротьби проти податку від мешканців за 6 літ наложенного миською радою повстав на нараді, скликуваній біднотою, комітет акції, який зібрав 400 підписів проти цього податку. Відбуто кілька зібрань і 2 березня одну демонстрацію в числі 500 осіб. Демонстранти змусли поліцію винустити арештованого робітника. Магістрат погодився списати позовини податку, але бідняки домагаються списання цього податку і акцію вестуть далі.

В селі Кайдачі (Станіславів) відбулося противоєнне віче. Попа, що виступив за плачення податку, маса обкидала камінням. На вічу виступали промовці проти податків. Так само були антиподаткові масівки та виступи в селі Корчин, повіт Коломия. До цих сіл приїхала карна ескспедиція. В усіх цих виступах жіноцтво викazuje велику бойовість.

До села Почаєвичі (повіт Дрогобич) прибули 18 березня відділи ескекуторів з метою стягнення податку на будову жабудовань для попа. Селяне почали напливати зі всіх кутків села і не допустили ліцитації майна селян за незаплатування податку та прогнали ескекуторів.

(далі буде.)

РАДІО-ІСКРИ

За “шаблю Петлюри”.

В шіделю, 24 травня, побли-зкій сусідній одній православній церкві в північному Вінніпегу дивилися на цікаве видовище, як братія православна зляла бучу за “шаблю Петлюри”.

Моя радіо-хвиля рапорує так: Постановлено в православній церкві відправити службу божу за воїнів убитих за оборну й самостійну й за отамана Петлюру. Зробили в церкві гріб, на гробі склали шабля, одну “срібну”, як трофей, “шаблю Петлюри”, на шаблях покладали козацьку шапку — якось отамана й почали панэхиду.

Тут то нараз один з воєнібратчиків кинувся до шабелі з криком, що шаблям і шапці в церкві не місце, вхопив шаб-лі й сказав: — Підходить!.. Почалася в церкві така “служба”, що аж святи в стіни голви поховали. Потім цілою побожною громадою вишили на двір і там докінчували “на-нахиду” на велику втіху численної дівтори й народу, що

збiгси подивитися на таку “па-нахиду”.

Воюк, що вхопив шаблє — одну, кають, поломив, а другу, не дивлячись, що шість літ служби в кавалерії, не міг зломити, тільки погнув.

“Панахиду” закінчила поліція протоколом.

Перемисльський “Укр. Голос” ось як зсумовує угоду української буржуазії з польською шаяхтою:

“П. Кедрин в “Дні” заініціював, УНДО зачало проводити ініціатиу на практиці, сп. Хомишин теоретично “обгрунтував”, а Український Католицький Союз (епр. Репіницький) продовжує”.

Ми ще додамо: а українські жовтоблакитники по цей бік океану кукурікають, що переговори розбилися.

Др. Кібзей — знаний едмонтоніан — описує у “Свободі” свої “спомини з побуту на Україні” й каже: “Я пішов (в Пролетарський сад у Києві) даліше в долину й ось на мое велике здивування побачив я широчезну, маєстатичну ріку, яку я неаче інстинктивно вже з самого виду пізнав як Дніпро”.

Ніяк я не второпаю, чого саме так здивувався Кібзей: чи того, що він “впізнав” Дніпро, чи того, що він побачив Дніпро в Києві, а не в Снятині. Бувають же такі дивацько-інстинктові доктори на світі.

Ще побачив др. Кібзей на Дніпрі “багато човнів, а людеї в човнах тьма-тьмеина”. І де їх там “тьма-тьмеина” взялася, коли жовтоблакитна преса давно вже усіх вистрїяла, а рещту вислала на “примусові роботи”?

Може то більшовики напустили на Кібезя якусь “тьмутьмену”, а він її інстинктовію не впізнав?

Гіркий плач унівського Яреми.

“Діло” з 7 травня гірко розплакалося над італійсько-радянською торговельною угодою, після якої Італія дає Рад. Союзові кредитів в 350 мільйонів лїр. Коли додати до цього, що Німеччина дає кредитів на два мільярди італійських лїр, що Англія дає (Англія дає Радянському Союзові кредитів цього року більше, як всім іншим державам), що польські промисловці й чеські промисловці їдуть до СРСР — то це є “вода на більшовицький млин” — каже “Діло”.

А от унівські то люті свою воду на польсько-шляхетський млин. Навіть “пацифікацію” Сх. Галичини виліяли на млин плісудчиків.

Все це залежить від природи маїнарів.

У львівській “Силі” польська цензура скоїфіскувала “Чуда попівськї”.

Польські цензори більшї чудотворїл; як попи.

“Мирна політика”.

В Дейтоїі, Огайо, у манерах американської військової фльоти взяло участь 500 літаків. Ці манєври будуть ще повторенї над Нью Йорком, Чикаго та іншими великими містами.

Це є “мирна пропаганда”. Куркуленко.

ОРГАНІЗУЙТЕСЯ ПРОТИ ТЕРОРУ ПАНУЮЧОЇ КЛАСИ

Стараним Краєвого Товариства Безробітних і Воркерс Юніті Лиг маси робітників вийшли на вулиці на 15 квітня, щоб демонстраціями заманіфестувати свою підтримку законопроектів Воркерс Юніті Лиг про безплатне соціальне забезпечення від безробіття. В Тімміс арештовано тоді п'ятьох робітників і т.т. Гіла та Блейрена засуджено на основі міського закону, про який ніхто передтим не чув, бо вони взяли участь в демонстрації робітників. Це показує, що боси можуть встановити закони проти робітників, коли тільки їм захочеться.

Першотравнева демонстрація була зорганізована конференцією об'єднаного фронту, що репрезентувала всі місцеві організації робітників. На першотравневій демонстрації вийшло коло 5,000 робітників в Тімміс, 2,500 робітників в Киркланд Лейк і 1,000 робітників в Руан.

В Тімміс і Руан фашисти канадського легіону і поліція пробували з усіх сил збити демонстрації. Вони кидали яйцями, кричали, пробували співати і т. ін. Це не значить, що всі членство канадського легіону є позакордонці з фактом, що їх провідники роблять після інструкції босів. Над цим, однак, повинні заставитися всі, чому боси "Поркюпай Аденс" є заплановані такими фашистськими методами проти організованих робітників, що збираються на святкування і мітинги. Це мусять довести до свідомого фронту й до постанови робітничої класи викоринити оті початки фашизму.

Організуйтеся до бойової єдності робітничої класи.

Слідом за цим фашистським терором йде протичужинська пропаганда. Це інструється для того, щоб тримати робітників, поділених на різні національні групи, що стоять одні проти одних, бо так поділені робітників лише босам рабувати.

Теперішня криза, що є результатом капіталістичної над-продукції, кинула поверх 350 тисяч канадських робітників в армію безробітних, а багато робітників працює тільки частинно. Таке саме можна сказати про всі капіталістичні держави. Тому за безробіття є відповідальна капіталістична класа, але боси ведуть пропаганду, що боси то чужинці забирають роботи від канадських уроженців.

Що говорять факти про цю частину країни? Хто і якою ціною розвинув майні і придбав багатства для Голінджера і МекІнтайра? Відповідь: кров і м'яси "чужинських" робітників. Пригадаймо собі катастрофу в майнах Голінджера й той факт, що в ній втратило життя 39 робітників. Хто вони були? Це були "чужинські" робітники, що віддали своє життя, щоб боси могли мати більше мільйонів зиску. Для босів "чужинці" є добрі так довго, доки вони остають добрими рабами, але коли вони відмовляються від обнижжування життєвого рівня робітників канадського уродження і домагаються права на життя, тоді справа мається інакше.

Колі робітники починають організуватися і домагаються права на життя, тоді панська класа кидає їх до визищ і депортує робітників чужинського походження. В минулому році депортовано з Канади 4,025 осіб. Ці депортації відбувалися за урядування Мекензі Кінга і продовжуються за уряду Бенета. Робітників депортовано до таких держав:

Держава	Число депортованих
Австрія	9
Бельгія	8
Болгарія	2
Китай	69
Чехо-Словаччина	41
Бритійські Острови	2,864
Бритійські Зах. Індії	16
Нова Зеландія	1
Австралія	3
Голландія	33
Західні Індії	2
Естонія	3
Фінляндія	85
Франція	10
Німеччина	112
Греція	10
Угорщина	31
Італія	12
Японія	9
Югославія	32
Литва	12
Мальта	1
Польща	156
Румунія	30
Радянський Союз	5

В той час, коли в капіталістичних країнах продукція наїде Німеччина, Франція, Англія. Пяте місце щодо кількості випродукованого заліза і сталі займає Радянський Союз, що в 1930 році випродукував 5 мільйонів 600 тисяч тонн сталі і 5 мільйонів тонн сирого заліза.

В усіх капіталістичних країнах продукція заліза і сталі за останній рік значно зменшилася. Сталі зменшилося на 26 мільйонів тонн, тобто на 21,4%, всієї світової продукції. Сирого заліза зменшилося на 20 мільйонів тонн, тобто на 20,2%, загальної продукції. Так відбулася господарська криза і так значився упадок капіталістичної господарки.

В той час в Радянськ Союзі значно збільшилася продукція цих виробів. Продукція сталі збільшилася за останній, 1930 рік на 700 тисяч тонн тобто на 14,2%, так само збільшився виріб сирого заліза на 700 тисяч тонн тобто на 14,3% в порівнянні з попереднім роком.

Данія	79
Ісландія	1
Норвегія	50
Швеція	42
Швейцарія	25
Португала	1
Латвія	1
Сирія	1
Сполучені Держави	237

Головні причини депортації, як подає уряд, що ці особи були публічним тягарем. Є це головні безробітні або жертви нужди. Деякі з тих, що були депортовані за так звані кримінальні злочини, були робітники, яких засуджено за те, що вони були безробітні, їхали в тягарових вагонах, або були засуджені за дрібні крадіжки, до яких їх примусили злиди. Між депортованими було певне число хорих робітників, що не могли заплатити за шпиталь.

Спочатком цього року затримано для депортації певну кількість робітників за їх бойову активність в робітничих русі. Між ними Дж. Паїнта, якого депортовано 21 березня за його активність в русі безробітних в Порт Артур. Інші робітники, на депортаційній лісті під цей час, є Матіа, Кранкович, Голм, МекЛін і Іванов. Останній є долітничим втікачем з Болгарії і депортація є для нього страшною судобою. Венкуверські робітники (Кемпел і т. ін.), що зараз сидять в тюрмі, є також призначені для депортації. Канадійська Робітнича Оборонна Ліга

Бороться за свої власні інтереси! Виповніть цю анкету в члені і зашліть її до: **Box 1065, Timmins, Ont.**

Я, нижче підписаний, бажаю стати членом комуністичної партії.

Імя: /

Заняття: /

Вік: /

Адреса: /

СТАЛЬ І НАФТА В СВІТОВІЙ ІНДУСТРІЇ

В той час, коли в капіталістичних країнах продукція наїде Німеччина, Франція, Англія. Пяте місце щодо кількості випродукованого заліза і сталі займає Радянський Союз, що в 1930 році випродукував 5 мільйонів 600 тисяч тонн сталі і 5 мільйонів тонн сирого заліза.

В усіх капіталістичних країнах продукція заліза і сталі за останній рік значно зменшилася. Сталі зменшилося на 26 мільйонів тонн, тобто на 21,4%, всієї світової продукції. Сирого заліза зменшилося на 20 мільйонів тонн, тобто на 20,2%, загальної продукції. Так відбулася господарська криза і так значився упадок капіталістичної господарки.

В той час в Радянськ Союзі значно збільшилася продукція цих виробів. Продукція сталі збільшилася за останній, 1930 рік на 700 тисяч тонн тобто на 14,2%, так само збільшився виріб сирого заліза на 700 тисяч тонн тобто на 14,3% в порівнянні з попереднім роком.

БОРІТЬСЯ ЗА СВОЇ ВЛАСНІ ІНТЕРЕСИ.

Комуністична партія репрезентує інтереси цілої робітничої класи і киче робітників дистрикту Поркюпай уважати теперішнє положення за досить серйозне, що вимагає рішучого кроку й акції. Умови праці, збільшення робочого дня наперекір фактові, що платять тільки за 8 годин праці, прискорення праці, постійна смерть робітників при праці і т. ін., є питаннями, які вимагають, щоб ми організувалися і предклали свої домагання через Майн Воркерс Індустріал Юніон оф Канада (металева майнерська секція), секцію Воркерс Юніті Лиг. Організуйте об'єднаний класовий фронт безробітних і тих, що працюють. Ставайте в ряди комуністичної партії!

Бороться за свої власні інтереси! Виповніть цю анкету в члені і зашліть її до: **Box 1065, Timmins, Ont.**

Я, нижче підписаний, бажаю стати членом комуністичної партії.

Імя: /

Заняття: /

Вік: /

Адреса: /

В той час, коли в капіталістичних країнах продукція наїде Німеччина, Франція, Англія. Пяте місце щодо кількості випродукованого заліза і сталі займає Радянський Союз, що в 1930 році випродукував 5 мільйонів 600 тисяч тонн сталі і 5 мільйонів тонн сирого заліза.

В усіх капіталістичних країнах продукція заліза і сталі за останній рік значно зменшилася. Сталі зменшилося на 26 мільйонів тонн, тобто на 21,4%, всієї світової продукції. Сирого заліза зменшилося на 20 мільйонів тонн, тобто на 20,2%, загальної продукції. Так відбулася господарська криза і так значився упадок капіталістичної господарки.

В той час в Радянськ Союзі значно збільшилася продукція цих виробів. Продукція сталі збільшилася за останній, 1930 рік на 700 тисяч тонн тобто на 14,2%, так само збільшився виріб сирого заліза на 700 тисяч тонн тобто на 14,3% в порівнянні з попереднім роком.

СТРАЙК У ФАБРИЦІ ВАГОНІВ В СЯНОКУ.

Причиною страйку є редукування 150 робітників. Позістали на праці робітники зажадали не редукувати товаришів і зменшити робочі дні, колиж дирекція відмовилася цьому робітники застрайкували. На страйку є понад 500 робітників.

ТРУСИ І АРЕШТИ ТРИВАЮТЬ.

Поліційний терор на Західній Україні не вичає. Труси й арешти трудячої української людности тривають. Під час трусу в селянина села Підборчів (Львівського повіту) Михайла Палажків поліція знищила всі українські книжки. Палажкі не заарештували, але загрожували заарештувати, якщо вдруге знайдуть у нього українські книжки.

В Бережанах проведено ряд трусів і арештів серед шкільної української молоді, а також сільської інтелігенції. Усього наприкінці квітня в Бережанах і околицях заарештовано 14 чоловік; серед заарештованих є й учні 4 класи гімназії. Цими діями з бережанської в'язниці випущено кількох заарештованих, що сиділи там по 4 і 6 місяців. Випущені з польської в'язниці заявили, що під час поліційного судства їх тяжко били.

В селі Підмонастирці, повіт Бібрка забив хтось вистрілом з рушниць війта Івана Кравця, що пропагував ідею "вспульжизня". Арештовано 3 сільських хлопців, як "підозрілих" з цього нападу.

В повіті Рогатин, селі Чічерче хтось підложив динамітовий набій під хату куркуляк-краваря і місцевого агітатора Союз багатого вже випередив Венецую й заняв друге місце в продукції нафти.

Подобно представляється річ з нафтою. Перше місце займає тут в 1930 році Північна Америка, за нею йде Венецую, а на третьому місці є Радянський Союз, що тільки 0,1% відстає позаду Венецую.

(Зараз, після виконання в нафтовій індустрії п'ятилітки за два й пів року, Радянський Союз багатого вже випередив Венецую й заняв друге місце в продукції нафти.)

Добуття нафти в капіталістичних країнах в минулому 1930 році зменшилося так само, як продукти сталі й заліза, а саме зменшилося на 70 мільйонів барилек, що в процентах вносить 5,3% менше. За той час продукція нафти в Рад. Союзі збільшилася на 36 і пів мільйона барилек, тобто на 30%, в порівнянні з попереднім роком. В 1930 р. видобудуть в Рад. Союзі 136 мільйонів барилек сирого нафти, рони — що є 9,6% світової продукції рони на той рік.

Ті числа зросту господарки Рад. Союзу знає орган польських капіталістів "Шпегаланд Господарки". А українські фашисти пишуть про розвал господарки Рад. Союзу.

НЕ БУЛО СТОРОЖІ ПРИ ГРОБІ.

В селі Стебник коло Дрогобича прийшло до кровавої бійки, яку мали счинити, як подає "Кур'єр Подзєнни" в ч. 101, сель-роби. До бою прийшло в льокалю "Сокола" в згаданім селі. Там зібралася певна кількість селян в цілі зорганізовані почесної парті кол-тробу Христового ("великий четвер"). На цьому зібранні сель-роби мали виражатися "образливо" о релігії і взагалі о традиції великодних, через що прийшло до бійки, на котрій потерпіли прихильники традиції і парад і сторожі при гробі не було.

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ ПАЛЯТЬ ХРУНІВ.

В селі Карабачів, повіт Дубно незнані люди підпалили будинки Францішка Омельчука, льоляного русина, що належав до визначних дичів в групі Б.Б. В часі гашення пожежу мешканці села Карабачів мали відмовити помічч.

ВІСТУПИ КОМУНІСТІВ В ПОЗНАНО.

Дня 18 квітня незнані досі комуністи замалювали фарбою фронт парохіяльного костела у Винарах під Познанем і виписали: "Хай живе перший май, хай живе комуністична партія!"

ВСІ СПОДІВАНКИ НА РАДЯНСЬКИЙ РИНОК.

На конференції шотландських муніципалітетів ухвалено звернутися до уряду з проханням вжити заходів, щоб відновити експорт риби з Шотландії до СРСР. На конференції значалося, що кризу шотландської рибної торгівлі можна послабити тільки через збут риби на радянському ринку.

ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР У КИЇВІ.

Дня 14 квітня ц. р. відбувся в Домі Наукового Робітничого в Києві вечір 3У. У програмі вечора увійшли: 1) доповідь І. Синька "Західно-українські землі після..." та 2) великий концерт сучасних західно-українських композиторів. Концертною частиною вечора виконали артисти М. Соки, Л. Борачинський, І. Козлов і Антія Рудницький.

ЗАСУД БУВШОГО КОМУНІСТИЧНОГО ПОСЛА.

Дня 21 квітня почався процес проти бувшого комуністичного посла до шлезького союму Юзефа Вечорка у Катовицях. Вечоркові закидається уряджування масівок та віч безробітних, де він звивав робітників до революційної боротьби проти існуючого устрою в Польщі.

НА ЗЕМЛЯХ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

ТЕРОР ПРОТИ "ПОРЖОНД-НИХ РУСИНУФ".

В селі Підмонастирці, повіт Бібрка забив хтось вистрілом з рушниць війта Івана Кравця, що пропагував ідею "вспульжизня". Арештовано 3 сільських хлопців, як "підозрілих" з цього нападу.

В повіті Рогатин, селі Чічерче хтось підложив динамітовий набій під хату куркуляк-краваря і місцевого агітатора Союз багатого вже випередив Венецую й заняв друге місце в продукції нафти.

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ В СТАНИСЛАВОВІ.

Дня 18 квітня арештовано в Станиславові мулярського челядника Михайла Юркова, в котрого при ревізії знайдено шапірограф до печатання комуністичних відозв. Арештовано ще кілька осіб, котрі мали брати участь в конференції, яка відбулася в скелі Абраама Горювца.

СТРАЙК У ФАБРИЦІ ВАГОНІВ В СЯНОКУ.

Причиною страйку є редукування 150 робітників. Позістали на праці робітники зажадали не редукувати товаришів і зменшити робочі дні, колиж дирекція відмовилася цьому робітники застрайкували. На страйку є понад 500 робітників.

РІЖНІ ВІСТІ.

НОВІ ФАБРИКИ НА РАД. УКРАЇНІ.

Протягом трьох місяців цього року почато працю на 121 новозбудованих фабриках і копальнях. П'ятирічний господарчий план передбачає початок робіт у нових 59 фабриках, котрих будова буде скінчена в місяці квітні і травні. В Країні Рад ліс нових фабричних коміннів голосить перемогу соціалізму.

КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА ВИКОНАЛА СВОЮ П'ЯТИРІЧКУ.

Слідом за соціалістичними велетнями Москви, Ленінграду і Баку перша на Україні закінчила свою п'ятирічку за 2½ року Київська і державна кондитерська фабрика ім. Карла Маркса в Києві.

ОРГАНІЗУЙТЕСЯ ПРОТИ ТЕРОРУ ПАНУЮЧОЇ КЛАСИ

Стараним Краєвого Товариства Безробітних і Воркерс Юніті Лиг маси робітників вийшли на вулиці на 15 квітня, щоб демонстраціями заманіфестувати свою підтримку законопроектів Воркерс Юніті Лиг про безплатне соціальне забезпечення від безробіття. В Тімміс арештовано тоді п'ятьох робітників і т.т. Гіла та Блейрена засуджено на основі міського закону, про який ніхто передтим не чув, бо вони взяли участь в демонстрації робітників. Це показує, що боси можуть встановити закони проти робітників, коли тільки їм захочеться.

Першотравнева демонстрація була зорганізована конференцією об'єднаного фронту, що репрезентувала всі місцеві організації робітників. На першотравневій демонстрації вийшло коло 5,000 робітників в Тімміс, 2,500 робітників в Киркланд Лейк і 1,000 робітників в Руан.

В Тімміс і Руан фашисти канадського легіону і поліція пробували з усіх сил збити демонстрації. Вони кидали яйцями, кричали, пробували співати і т. ін. Це не значить, що всі членство канадського легіону є позакордонці з фактом, що їх провідники роблять після інструкції босів. Над цим, однак, повинні заставитися всі, чому боси "Поркюпай Аденс" є заплановані такими фашистськими методами проти організованих робітників, що збираються на святкування і мітинги. Це мусять довести до свідомого фронту й до постанови робітничої класи викоринити оті початки фашизму.

Організуйтеся до бойової єдності робітничої класи.

Слідом за цим фашистським терором йде протичужинська пропаганда. Це інструється для того, щоб тримати робітників, поділених на різні національні групи, що стоять одні проти одних, бо так поділені робітників лише босам рабувати.

Теперішня криза, що є результатом капіталістичної над-продукції, кинула поверх 350 тисяч канадських робітників в армію безробітних, а багато робітників працює тільки частинно. Таке саме можна сказати про всі капіталістичні держави. Тому за безробіття є відповідальна капіталістична класа, але боси ведуть пропаганду, що боси то чужинці забирають роботи від канадських уроженців.

Що говорять факти про цю частину країни? Хто і якою ціною розвинув майні і придбав багатства для Голінджера і МекІнтайра? Відповідь: кров і м'яси "чужинських" робітників. Пригадаймо собі катастрофу в майнах Голінджера й той факт, що в ній втратило життя 39 робітників. Хто вони були? Це були "чужинські" робітники, що віддали своє життя, щоб боси могли мати більше мільйонів зиску. Для босів "чужинці" є добрі так довго, доки вони остають добрими рабами, але коли вони відмовляються від обнижжування життєвого рівня робітників канадського уродження і домагаються права на життя, тоді справа мається інакше.

Колі робітники починають організуватися і домагаються права на життя, тоді панська класа кидає їх до визищ і депортує робітників чужинського походження. В минулому році депортовано з Канади 4,025 осіб. Ці депортації відбувалися за урядування Мекензі Кінга і продовжуються за уряду Бенета. Робітників депортовано до таких держав:

В той час, коли в капіталістичних країнах продукція наїде Німеччина, Франція, Англія. Пяте місце щодо кількості випродукованого заліза і сталі займає Радянський Союз, що в 1930 році випродукував 5 мільйонів 600 тисяч тонн сталі і 5 мільйонів тонн сирого заліза.

В усіх капіталістичних країнах продукція заліза і сталі за останній рік значно зменшилася. Сталі зменшилося на 26 мільйонів тонн, тобто на 21,4%, всієї світової продукції. Сирого заліза зменшилося на 20 мільйонів тонн, тобто на 20,2%, загальної продукції. Так відбулася господарська криза і так значився упадок капіталістичної господарки.

В той час в Радянськ Союзі значно збільшилася продукція цих виробів. Продукція сталі збільшилася за останній, 1930 рік на 700 тисяч тонн тобто на 14,2%, так само збільшився виріб сирого заліза на 700 тисяч тонн тобто на 14,3% в порівнянні з попереднім роком.

БОРІТЬСЯ ЗА СВОЇ ВЛАСНІ ІНТЕРЕСИ.

Комуністична партія репрезентує інтереси цілої робітничої класи і киче робітників дистрикту Поркюпай уважати теперішнє положення за досить серйозне, що вимагає рішучого кроку й акції. Умови праці, збільшення робочого дня наперекір фактові, що платять тільки за 8 годин праці, прискорення праці, постійна смерть робітників при праці і т. ін., є питаннями, які вимагають, щоб ми організувалися і предклали свої домагання через Майн Воркерс Індустріал Юніон оф Канада (металева майнерська секція), секцію Воркерс Юніті Лиг. Організуйте об'єднаний класовий фронт безробітних і тих, що працюють. Ставайте в ряди комуністичної партії!

Бороться за свої власні інтереси! Виповніть цю анкету в члені і зашліть її до: **Box 1065, Timmins, Ont.**

Я, нижче підписаний, бажаю стати членом комуністичної партії.

Імя: /

Заняття: /

Вік: /

Адреса: /

В той час, коли в капіталістичних країнах продукція наїде Німеччина, Франція, Англія. Пяте місце щодо кількості випродукованого заліза і сталі займає Радянський Союз, що в 1930 році випродукував 5 мільйонів 600 тисяч тонн сталі і 5 мільйонів тонн сирого заліза.

В усіх капіталістичних країнах продукція заліза і сталі за останній рік значно зменшилася. Сталі зменшилося на 26 мільйонів тонн, тобто на 21,4%, всієї світової продукції. Сирого заліза зменшилося на 20 мільйонів тонн, тобто на 20,2%, загальної продукції. Так відбулася господарська криза і так значився упадок капіталістичної господарки.

В той час в Радянськ Союзі значно збільшилася продукція цих виробів. Продукція сталі збільшилася за останній, 1930 рік на 700 тисяч тонн тобто на 14,2%, так само збільшився виріб сирого заліза на 700 тисяч тонн тобто на 14,3% в порівнянні з попереднім роком.

СТРАЙК У ФАБРИЦІ ВАГОНІВ В СЯНОКУ.

Причиною страйку є редукування 150 робітників. Позістали на праці робітники зажадали не редукувати товаришів і зменшити робочі дні, колиж дирекція відмовилася цьому робітники застрайкували. На страйку є понад 500 робітників.

ТРУСИ І АРЕШТИ ТРИВАЮТЬ.

Поліційний терор на Західній Україні не вичає. Труси й арешти трудячої української людности тривають. Під час трусу в селянина села Підборчів (Львівського повіту) Михайла Палажків поліція знищила всі українські книжки. Палажкі не заарештували, але загрожували заарештувати, якщо вдруге знайдуть у нього українські книжки.

В Бережанах проведено ряд трусів і арештів серед шкільної української молоді, а також сільської інтелігенції. Усього наприкінці квітня в Бережанах і околицях заарештовано 14 чоловік; серед заарештованих є й учні 4 класи гімназії. Цими діями з бережанської в'язниці випущено кількох заарештованих, що сиділи там по 4 і 6 місяців. Випущені з польської в'язниці заявили, що під час поліційного судства їх тяжко били.

НЕ БУЛО СТОРОЖІ ПРИ ГРОБІ.

В селі Підмонастирці, повіт Бібрка забив хтось вистрілом з рушниць війта Івана Кравця, що пропагував ідею "вспульжизня". Арештовано 3 сільських хлопців, як "підозрілих" з цього нападу.

В повіті Рогатин, селі Чічерче хтось підложив динамітовий набій під хату куркуляк-краваря і місцевого агітатора Союз багатого вже випередив Венецую й заняв друге місце в продукції нафти.

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ ПАЛЯТЬ ХРУНІВ.

В селі Карабачів, повіт Дубно незнані люди підпалили будинки Францішка Омельчука, льоляного русина, що належав до визначних дичів в групі Б.Б. В часі гашення пожежу мешканці села Карабачів мали відмовити помічч.

ВІСТУПИ КОМУНІСТІВ В ПОЗНАНО.

Дня 18 квітня незнані досі комуністи замалювали фарбою фронт парохіяльного костела у Винарах під Познанем і виписали: "Хай живе перший май, хай живе комуністична партія!"

ВСІ СПОДІВАНКИ НА РАДЯНСЬКИЙ РИНОК.

На конференції шотландських муніципалітетів ухвалено звернутися до уряду з проханням вжити заходів, щоб відновити експорт риби з Шотландії до СРСР. На конференції значалося, що кризу шотландської рибної торгівлі можна послабити тільки через збут риби на радянському ринку.

ЧІФ ПОЛІЦІЇ В ЕДМОНТОНІ ДОМАГАЄТЬСЯ ЗАБОРОНИ РОБІТНИЧИХ МІТІНГІВ І ДЕМОНСТРАЦІЙ

Міська рада дуже сердечно прийняла делегацію від собак і котів, зате відмовилась вислухати делегацію безробітних.

Едмонтон, Алта. В минулому тижні подан чіф поліції Шот сугестію до міської ради, щоб вона ухвалила закон, який забороняв би демонстрації й мітинги робітникам на вулицях міста. Чіф домагався, щоб на такі мітинги й демонстрації треба було поліційного дозволу. Значить, хто поважиться без дозволу поліції скликати віче чи організувати демонстрацію, щоб поліція мала право арештувати робітників і громити демонстрацію та мітинги.

Досі в Едмонтоні такого закону немає, й тому поліція не мала змоги розбити головні голодним безробітним, що солідарно домагались праці або хліба. Поліції захотілось і собі спробувати клобові і тому чіф поліції придумав новий закон і домагався схвалення його міською радою.

Проти отого поліційського намагання відібрати робітникам право на вулицю, мітинги й демонстрації, масово заперотували робітники на 15 травня. Тисячі робітників вийшли на вулиці Едмонтону і заговорили протестним голосом проти намагання зборонити їм далі збиратись масово на вулицях міста і організувати йти боротьбою проти масового виголодження. Робітники знають, що оцей закон є єдино спрямований проти революційного руху трудящих мас, бо ж всякі салвейшнї армії, кивані і інші завжди дістануть дозвіл від поліції на свої зборища. Робітники вислали делегацію до ситї голу й предложили протестну резолюцію від тисячів робітників проти отого поліційського нового законодавчого проекту, що його висунув чіф поліції. Так само заговорила делегація проти годування безробітних надалі порицом в брудному старому імїграційному будинку. Оті "батьки" міста не хотіли навіть дати делегації 5 минут часу висказати усі домагання робітників, що збиралась тисячною масою перед ситї голом.

КАПІТАЛІСТИЧНА КЛАСА НАМАГАЄТЬСЯ ЗЛАМАТИ РОБІТНИЧУ СОЛІДАРНІСТЬ В КЛАСОВИХ БОЯХ

Нью-Ватерфорд, Онт. Вчас цієї економічної кризи й загострених класових боїв панівна класа намагається порізати робітників уродженців Канади з чужинцями робітниками. Чужинцеві робітники мали доведання ще сікє-такі права в американській юнії, а зараз провідники тих юній пішли всебічно на руку класі виголоджувачів і намагаються розбити сили організованого робітництва. Так і діється зараз поміж майнерами. До цього часу кожний робітник, не уродженець Канади, мав будь-який плейз в добуванні в-

тратив попередню. Він робив понад сили. Менеджери майни давали в найгірші плейзи чужинцеві робітників, а ті ще втішні були тим, що мали нагоду заробити на контрактній роботі. Неоднї лїз під скалу, що погрожуєвала його життю, чимало і впало жертвою виганьку їхньої праці.

Зараз видобуток вугілля зменшився, з тим зменшились і плейзи. Не зменшились лише самі майнери числом. Навпаки, їх стало ще більше, чим в минулому. З тим збільшилось безробіття, посилилась класова боротьба. У тій боротьбі революційне робітництво змагає спільним фронтом вибороти від панівної класи людські умовини праці або повне втримання. Капіталістична класа з її послуговачами намагався розділати робітників, вбити класна ненависті поміж робітників тутешніх уродженців, а тих, що прибули в Канаду з інших країн.

У тутешній чорній роботі поміж майнерами-великими допоміжниками панівної класи стали ватажки ЮМВА. За згодою отих ватажків Юнайтед Майн Воркерс оф Америка робітни-

КАПІТАЛ В ЗЛ. ДЕРЖАВАХ В ЗРОСТАННІ ВЧАС МАСОВОГО ВИГОЛОДЖУВАННЯ ТРУДЯЩИХ

Дітройт, Міш. Америка — це найбільша за раз капіталістична країна світу. Вона навіть простягає свої назури за ринками збуту своїх товарів аж в Європу, хочє набити свої кишені золотом, та ще більше наживатись з рук працюючих. Але надармо, зараз всі буржуазні країни охопила страшня і нечувана криза й капіталістична класа не може її запобігти.

Всяко пишуть буржуазні знатоки про ту кризу. Декотрі з них говорять, що є забагато людей на світі, інші знов дорикають тим більшвикам. Вони говорять, що більшвики хочуть весь світ своїми продуктами заєспити й інше. Мало ті штеки застануться над системою, як раціоналізації її ситї ан, удішення машин, що зараз виробляють і тисячі робітників опинюються за брамою фабрики й місця для них нікого вже не буде.

Злучені Держави видають мільйони доларів на всякі потреби релї, як отворення альюголічних напшків, на воєнні інструменти, дубльні гази, літаки та підводні човни й інші зброєння. Але на безробітних, що гинуть з голоду, їм немає нічого. А як і думати, то так, як псові, за плота. А може дехто справді думає, що держава не має в себе катїтї й буржуазія відчуває нужду, голод. А ось як предст-

ХОЧ КРИЗА ВДАРЄ ПО РОБІТНИКАХ, ВОНИ ТАКИ СПІШАТЬ З ДОПОМОГОЮ СВОЇЙ ПРЕСІ

У відгук робітникам, що працюють в Робітничо-Фармерському Видавничстві, повинні теж заговорити усі трудящі Канади.

Порт Артур, Онт. Хоч капіталістична класа в цей час економічної кризи намагається увесь тягар кризи звалити на робітничу класу, робітники завзято боряться даї проти того масового виголодження їх і насильного виганьку праці. Чимало удару завдала капіталістична класа тією кризою революційній робітничій пресі. Робітничу преса живе разом з робітниками й поділяє усі ті злидні, що їх переживають працюючі маси.

Ми вже читали в нашій пресі, що робітники, які працюють при видавничстві нашої преси самі добровільно погодились на знижку заробітної платні, щоб хоч трохи допомогти її в дальній пропагандистській праці. Звичайно, це ще не врятує нашої преси від того скрутного положення, в якому вона зараз опинилась. У відгук робітникам, що працюють при нашому видавничстві, повинні заговорити теж працюючі усієї Канади. Впершу чергу повинні вирішувати заєзетї передлати усі ті робітники, робітничі й незалежні фармери, що читали увесь час робітничо-фармерські газети чи журнали й дов-

ло хто з їх заходить до Укр. Роб. Дому. Тутешні майни працювали минулої зими по одному-два днї в тижні. Робітники навіть не встигли заплатити довгу за минуле з тієї праці, а вже в нові довги влізли. Важке життя. Одначе, скоро ми лише отримали повідомлення про пресову травневу кампанію, ми зараз звелись за працю. Вибрали комітет з п'ятиох, він обговорив справу, устроїв два підприємства, і спільно з допомогою своєї робітничій пресі.

Наша робітнича преса видається справді дуже важко за працюючими центрами самих робітників і робітниць. Хоч як підбадьється на робітничій класі сучасна економічна криза, робітництво спільно на допомогу свого начателю й масового мобілізатора. Впершу чергу повинні сплатити свій довг тім, що довжиє за часопиє. Треба так само відновити передплату на "УРВ" надалі.

Ми так само отримали вказівки, щоб допомогти організувати польських робітників в Польському Робітничому Товаристві. Ми вже вибрали комітет з трьох товаришів, що працюватимуть поміж польськими робітниками й переконавати їх в потребі їхньої приналежності до Польського Робітничого Товариства.

ВЧАС ЗАГОСТРЕННЯ КЛАСОВОЇ БОРОТЬБИ НЕ ДОПУСТИМО ДО ВНОРЧЕННЯ НАШОЇ ПРЕСІ

Кеґарн, Алта. Наш преском одержав листа від Робітничо-Фармерського Видавництва, що даліше видавання робітничо-фармерської преси залежатиме від травневої кампанії і що грозить скорочення її видавництва. Думам, що всі відділи й преском одержали таке повідомлення. Тепер нехай кожний читач, передлатиник, застануть над такою загрозою і подумає, як би це більше відбилось в першу міру на організації, а подруге, на самих читачах, які звикли регулярно три рази на тиждень читати "УРВ". Чи сміємо ми, читачі й членів наших робітничо-фармерських організацій, допустити до такого? Нізащо в світі. Така повинна бути відповідь кожного члена й читача нашої преси. Але, як це зробити, коли кругом тяжке безробіття, їсти немає що, не то читати, скаже дехто.

Так, правдою є, що зараз робітнича класа переживає страшну нужду, злидні, голодує не лише в Канаді, але в цілому капіталістичному світі. Но все ж таки, при завзятій праці в користь нашої преси ми всі старі-мудрі на позиції в травневі да-

НАМАРНО ВИТРАЧАЮТЬ ЧАС ПО ПУЛРУМАХ

Вінніпег, Ман. Чимало є ще таких несвідомих робітників, що витрачають намарно час і гроші по усяких пулрумах. Я самий бачив, як одного разу власник пулдруму здрав шанку від робітника, що не мав чим заплатити. Ще одне робітник заставив конта, апом інший годинник. Й придивився ближче життю отих робітників, що тинаються по тих пулрумах. Один робітник пулдрума чимало на тій машині, що кидає мідяками. Отой робітник кидав по кільканадцять нігків і нічого не вигравив. Розсердився тоді на машину і став термосити нею з усієї сили. Метився, що машина забрала в його гроші.

По мому, такі робітники є на похилій дорозі. Отим своїм побутом по пулрумах вони нічого самі не осигнуть, а ще й послабляють класову боротьбу, бо самі розпорюють сили робітництва. Краще для їх і всього робітничого фронту, коли б такі робітники йшли на масові робітничі мітинги, демонстрації і брали самі участь в класовій боротьбі проти насильного виголодження трудящих мас.

В. БОНДАРЕНКО Я --- КОЛЕКТИВ

(Продовження.)
4. КРОВ ЖИВИТЬ...
Поки зародок перебуває в материн лоні, він живиться кров'ю своєї неньки. Все, що допливає з її кров'ю поживного, вбирає в себе і газове п'лад, майбутня людина.
Але вже в перші часи свого існування п'лад має і свою кров. Вона обмінюється з кров'ю матері поживними речовинами і покидьками. Крізь особливий орган, зчисток, до крові п'лада з крові матері проходить поживні речовини й крізь цей же зчисток п'лад віддає матері свої покидьки.
Ось саме в цьому жвавому хемічному обміні й полягає найголовніша робота крові, цієї рухливої тканини людського тіла.
— Чому кров ви називаєте тканиною?
— Щоб ми один одного добре розуміли, давайте відразу умовимося, як у нас будуть назви. Про клітинну у нас, здається, суперечок нема. Клітина є та первісна істота, що з неї починається життя в рослинному й тваринному світах. Отже, й тіло людини почало своє життя з двох клітин. Далі, скільки б це тіло не вдосконалювалось, воно завжди складається з клітин, різних на вигляд, різних своєю роботою, але все ж такі ж клітини. А тому що клітини стають різноманітні в залежності від своєї роботи, постає потреба розподілати їх на групи.

Отож і називають певні групи клітин, що виконують однакову роботу, тканинами. Кілька ж тканин можуть сполучатись в органи, тобто такі частини тіла, що мають певний характер роботи.
Ось зараз, вивчаючи кров, ми вневнимом, що вона своїм складом і своєю роботою є справжня тканина. Гляньте на екран. На ньому ви побачите кров людини, як вона виглядає крізь мікроскоп.

— Тече жовтява рідина, а в ній пливуть золотисті кульки.
— А придивіться краще, чи не бачите ви ще чого в цій рідині?
— Поміж золотистими кульками де-не-де є ще й величенькі сируваті тільця.
— А он подекуди є ще купка маленьких грудочок, наче уламки чогось.
— Ну, більше мабуть нічого ви й не побачите, бо всі частини крові вже назвалися.
Отже три гатунки клітин ми маємо в крові. Оті золотисті кульки є червонокривці, сируваті тільця—білокривці, грудочки, що складаються на уламки, звуть кров'яними платівками, а рідина, що в ній плавають усі ці клітинки, є плазма крові.
Тепер ми з'ясуємо, яке завдання кожної з цих складових частин крові й яка робота крові в цілому, якої тканини.
Ми вже зазначали, що кожна тканина складається з клітинок і міжклітинної волокнистої речовини. Отже в крові червонокривці, білокривці й кров'яні платівки є клітини, а плазма є міжклітинна речовина, тільки вона рідка.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Відділ ТУРФДім у Веланд, Онт. по відомляє всі відділи товариств і братніх організацій, як несли перестуку з відділом у Кроуленд, Онт. і адресували писма на N. C. No. 14, що від тепер на адресі є змінені. Нова адреса є: Box 716, Welland, Ont.

Будова лімфатичних залоз і судин.

Але вона легко стає волокнистою, якщо кров зсідьається, тобто твердішає.

Гляньте на цю мікроскопічну знимок загустілої крові. Що бачите?
— Червонокривців, а поміж них попереплутувались, наче повість, волокнини. Клітинки—наче в густому паутинні.

— А як саме відбувається живлення клітин тіла за допомогою крові?
— Це—робота переважно плазми й червонокривців. Плазма крові вбирає в себе всі ті поживні речовини, що їх засвоїв організм з їжею. Далі всіма цими поживними речовинами плазма постачає всі тканини тіла. Що ж до червонокривців, то вони постачають клітинам газ кисень, що без нього людина не може жити й кількох хвилин. Червонокривці мають властивість хемічно сполучатись з киснем повітря, а потім стикаючись із клітинками тіла, вони цей кисень легко і віддають клітинам.
— Для чого потрібний кисень? Хіба це поживна речовина. Вона є та хемічна речовина, що лише в присутності її й може відбуватись в тілі основний процес життя—горіння.
Все в тілі згорає, ніби то хемічно змінюється, а в наслідок цього горіння постають ті види енергії, що сприяються до різноманітної діяльності людини.

(Далі буде)

ПЕРЕГЛЯД КОНЕЙ В ПОЛЬЩІ

В Польщі обов'язує від кількох років розпорядок президента про обов'язок відступлення коней, возів і роверів для цілей оборони держави.
Небавом відбується в цій Польщі перегляд 4-літніх і старших коней, щоб міністерство військових справ знало, скільки коней надається до військової служби. Перегляд відбується в місцях квітні.
— Що означає цей перегляд коней, не треба писати.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

На заклик загально-німецького комітету революційної профпозиції почалися 7 квітня страйки будівельних робітників в цілій Німеччині. Нема майже жалючого більшого міста, де б не страйкували будівники.
В дні 11 квітня страйк охопив 235 тисяч будівельників по 20 містах Німеччини.

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"! Не забувайте також про пресовий фонд одинокої української робітничої газети!

У ДВОХ ВЕЧЕРАХ — ДВІ ПРЕКРАСНІ РАДЯНСЬКІ ФІЛЬМИ

ПРЕСОВИЙ ТРАВНЕВИЙ КОМІТЕТ У ВІННІПЕГУ ПОСТАНОВИВ ПОКАЗАТИ ВІННІПЕГСЬКИМ РОБІТНИКАМ ШЕ РАЗ ДВІ ПРЕКРАСНІ РАДЯНСЬКІ ФІЛЬМИ У 2 ВЕЧЕРАХ:

"ТАРАС ТРЯСИЛО"

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА ІСТОРИЧНА ФІЛЬМА З ЧАСІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНСТВА І ЗАПОРІЗЬКИХ КОЗАКІВ БУДЕ ПОКАЗУВАТИСЯ

В ПЯТНИЦЮ, 29 ТРАВНЯ, В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ
ДВА РАЗИ — ВІД 7-ОЇ ПІ ВІД 9-ОЇ ГОДИНИ ВЕЧЕРОМ.

ЯК РАДЯНСЬКИЙ ЛЬОДОКОЛ "КРАСІН" РЯТУВАВ ІТАЛІЙСКУ ЕКСПЕДИЦІЮ КОЛО ПІВНІЧНОГО БІГУНА

ЦЯ СЛАВНА РАДЯНСЬКА ФІЛЬМА ПОКАЗУЄ ВЕЛИКУ ПОДІЮ І ГЕРОЇСТВО РАДЯНСЬКИХ МОРЯКІВ, ЩО ВИКЛИКАЛИ ЗДИВУВАННЯ ЦІЛОГО СВІТУ. ТА ФІЛЬМА БУДЕ ВИСВІТЛЮВАТИСЯ

В СУБОТУ, 30 ТРАВНЯ, В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ
ДВА РАЗИ — ВІД 7-ОЇ ПІ ВІД 9-ОЇ ГОДИНИ ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП НА ФІЛЬМИ: 25Ц. ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ І 10Ц. ДЛЯ ДІТЕЙ
ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО! ПЕРЕКАЗУЙТЕ СВОЇМ ЗНАЙОМИМ! ПРИХОДІТЬ НА ЧАС!

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ДРАМСПІВГУРТЮК ВІННІПЕГУ
НАС КЛИЧУТЬ
на
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Цієї неділі, 31 травня, в 2.30 годині пополудні відбудеться в шкільній залі **ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ**. Будуть це останні збори театрального сезону, на яких ми зробимо облік нашої праці в минулому і заговоримо про дальшу мистецьку працю в майбутньому.

На зборах буде виголошена теж лекція на тему: "Праця на робітничій сцені й значення її в робітничому руху".

ЗАБАВА! ЗАБАВА!
СТАРАННЯМ ПРЕСОВОГО КОМІТЕТУ 4-ГО РАЙОНУ У ВІННІПЕГУ

В ПОНЕДІЛОК, 1-ГО ЧЕРВНЯ
В УКРАЇНСЬКОМУ РОБ. ДОМІ
ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА
в користь укр. роб. преси. Початок в год. 8-й вечером.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

В неділю, 31-го травня, в 2-й годині пополудні в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонані, відбудеться **МАСОВЕ ВІЧЕ**. На цьому вічному промови розкажуть про чорну роботу ЗНУ, стрілецьких громад і стійкі зв'язки до визвольної боротьби українських трудящих мас Канади й Західної України. Приходьте громадно й клячте знайомих.

Старанням відділу ТУРФДім в Іст Килдонані, Ман., відбудеться в неділю, 31-го травня, в 8.30 годині вечером в Укр. Роб. Домі **ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ**. Програма незвичайно багата. Коли прийдете то не пожалуйте. Приходьте самі й клячте своїх знайомих. Вступ за добровільними датками.

В пonedілок 1-го червня в 7-й годині вечером в Укр. Роб. Домі в Іст Килдонані відбудеться **МІСЯЧНІ ЗБОРИ** відділу ТУРФДім. Всі члени загальної мідули повинні прийти на ці збори, бо є важкі справи до позгодження. Приходьте на час!

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА!
СТАРАННЯМ ПРЕСОВОГО КОМІТЕТУ 1-ГО РАЙОНУ У ВІННІПЕГУ

В ЧЕТВЕР, 28-ГО ТРАВНЯ
п.ч. 289 Manitoba Ave.
ВЕЧЕРА-ЗАБАВА
Приходьте самі й клячте з собою своїх знайомих. Початок в год. 8-й веч.

ЖИТТЯ ТРУДЯЩИХ В ТВОРАХ ІВАНА ФРАНКА

Такий доклад виголосить т-ка М. ЛИСЕЦЬ цієї ПЯТНИЦІ, 29 ТРАВНЯ, в 8.30 годині увечері в залі Укр. Роб. Дому у Вінніпегу. Саме на 28 травня припадають роковини смерті Івана Франка, треба споминути його власними творами.

Вчас доклада буде закладена виставка творів Івана Франка. Приходьте усі в п'ятницю увечері, пізнайте більше того, що трудящим ціле своє життя над визволенням трудящих мас.

ЕДМОНТОН, АЛТА.
Старанням організаційно-освітнього комітету при укр. роб. організаціях в Едмонтоні, улаштується в міській залі в Укр. Роб. Домі мітинг і лекція в такому порядку:

В неділю, 31 травня, вечером відбудеться **КОНЦЕРТ-СВЯТО** для вшанування 15 роковин смерті галицького поета-революціонера Івана Франка. Доклад про життя і творчість Ів. Франка виголосить т. М. Дрануца.

Товариші робітники й робітничі! Приходьте на наше проголошені концерт-мітинг та лекції. Приходьте самі й клячте своїх знайомих. Ми певні, що ви багато скористаете.

Освітком.

ЛИШЕ ОДИН КОНЦЕРТ В НЕДІЛЮ!

ПРИХОДЬТЕ В НЕДІЛЮ, 31-ГО ТРАВНЯ
ДО УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ

— на —

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

15-ИХ РОКОВИН СМЕРТІ ІВАНА ФРАНКА

В концерті тому виступить Дівоча Мандолинова Орхестра ТУРФДім й інші учасники музики й співу з добірними творами. Програма концерту багата, різноманітна.

Доклад про життя й працю Ів. Франка виголосить тов. М. ШАТУЛЬСЬКИЙ.

Приходьте усі споминути вічного революціонера Івана Франка. Не спізнуйтеся!

Початок концерту в 8.30 годині увечері. Вступ на концерт за добровільними датками.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ КПК У ВІННІПЕГУ

Групи 1-А, 2-А і 4-А будуть відбувати свої мітинги КОЖНОЇ НЕДІЛІ, в годині 10.30 рано в головній квартирі партії. Слідує мітинг відбудеться В НЕДІЛЮ, 31 ТРАВНЯ.

ДИСТРИКТОВЕ БЮРО.

МІТИНГ ЧЛЕНСТВА ФРАКЦІЇ КПК І ЛКМ У ВІННІПЕГСЬКИХ МАСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ.

В понеділок, 1. червня, о годині 8. вечером, відбудеться в новому партійному приміщенні, на вулгі вулиці Ізабелі й Бонетайн, загальний мітинг всіх тих членів і членкинь партійних і комсомольських фракцій в вінніпегських масових організаціях, що розуміють українську мову. Тов. М. Попович дасть доповідь в українській мові "ПРО ВИЗНАЧЕНІ ОСТАННІМ ПАРТІЙНОМУ ЗАВДАННЯ ПАРТІЇ В МАСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ". Після доповіді будуть питання й дискусія. Всі члени й членкинь партійних і комсомольських організацій, що розуміють українську мову, мають обов'язково бути присутні на цьому мітингу.

ДИСТРИКТОВИЙ АГІТПРОЦКОМ КПК.

ПІДПРИЄМСТВА В МІСЯЦІ ТРАВНІ В УРД В ІСТ КИЛДОНАН В КОРИСТЬ РОБ.-ФАРМ. ПРЕСИ

В ПЯТНИЦЮ, 29 ТРАВНЯ, в годині 8.30 вечером, відбудеться повчальна ЛЕКЦІЯ на тему: "СУЧАСНА КРИЗА І КЛАСОВА БОРОТЬБА". Лекцію виголосить тов. ІВ. КОРЧІНСЬКИЙ.

Старанням спортивного клубу "АФОА" й відділу Секції Молоді, відбудеться в СУБОТУ, 30 ТРАВНЯ, в годині 8.30 вечером **ВЕЛИКА ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ**. Музика добірна. Ціна тикетів 25 центів.

В НЕДІЛЮ, 31 ТРАВНЯ, старанням всіх мистецьких сил при УРД в Іст Килдонані, відбудеться **КОНЦЕРТ-СВЯТО** для вшанування 15-их роковин смерті галицького пролетарського письменника ІВАНА ФРАНКА.

Реферат про життя і творчість Івана Франка виголосить Т. ТИМЧИШИН.

Отже проситися всіх членів і симпатиків прийти на ці підприємства якнайчисленніше. Дохід із цих підприємств йде в користь української робітничо-фермерської преси. Освітком

ЗАБАВА! ЗАБАВА!

ЗАХОДОМ ПРЕСОВОГО КОМІТЕТУ 10-ГО РАЙОНУ У ВІННІПЕГУ

— відбудеться —
В ЧЕТВЕР, 28-ГО ТРАВНЯ
В ПОЛЬ. РОБ. ДОМІ

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА
Проситися всіх о чисельну участь. Музика добра. Початок в год. 8-й вечером.

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА

СТАРАННЯМ ПРЕСОВОГО КОМІТЕТУ 3-ГО РАЙОНУ У ВІННІПЕГУ

— відбудеться —
В ПЯТНИЦЮ, 29-ГО ТРАВНЯ
В ПОЛЬСЬКОМУ РОБ. ДОМІ

ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ
Музика добірна. Приходьте громадно. Вступ прийді присягачи в користь преси. Початок в год. 8-й вечером.

БРЕНДОН, МАН.

Старанням Орг.-освіткому будуть виголошені в Укр. Роб. Домі в пошнє поданих днях три лекції на такі теми:

В четвер, 4 червня: "Соціальне становище робітничі в капіталістичних країнах а в Рад. Союзі" — докладчик т. Д. Проданюк.

Лекції будуть відбуватися в шкільній кімнаті від 8 години вечером.

Закликаємо всіх приходити на ці лекції якнайчисленніше.

Орг.-освітком.

ПОШУКУЮ кваліфіковані роботи. Роботу виконую добре. Вмію кувати коні, лагодити вози, машинерию, автомобілі й всяку іншу роботу. Хто знає де потрібно коваля, прошу мене повідомити, за що буду вдячний. Моя адреса:

NICK ROSICHUK
Box 1173, Timmins, Ont.

ТРАНСКОНА, МАН.

На закінчення таневої пресової кампанії, старанням Прескомі при Українським Робітничим Домі, відбудеться в суботу, 30-го травня, в Трансконі, **ВЕЛИКА ЗАБАВА З МУЗИКОЮ І ТАНЦЯМИ**, на яку запрошуються всі українські робітники і робітничі Транскони. На це оголошення повинні звернути велику увагу члени і членкинь наших організацій, які згуртовані при УРД та прийти на цю забаву сто процентів. Це обов'язково. Вступ на забаву лише 25 і 10 ц. Початок в годині 8.30. Приправити буде так звана "різна музика". Голосити про це всім і приходьте громадно.

В неділю, 31-го травня, старанням Прескомі відбудеться в УРД в останній в цим сезоні **ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ**. Початок в годині 8.30. Вечером. Вступ за вільними датками при дверях. Приходьте громадно і приходьте на час.

В неділю, 31-го травня, старанням Освітньо-організаційного комітету, відбудеться в УРД, в годині 2.30 пополудні лекція на тему: "Життя і праця Івана Франка". В четвер, 28-го травня, буде різно патіотичні роки від смерті Івана Франка, великого українського трудового письменника і поета. Вступ на лекцію вільний для всіх. Приходьте громадно і приходьте на час.

Рівнож придується всім загалом переплатникам "УРД", "Ф. Д.", "Робітничі" та "Богової Молоді", щоби вони постаралися виринати свої задеглі переплати до 31-го травня. Задеглі переплати треба передати пресовим комітетам, котрі займуть до повідомлення всіх задегліх переплатників, або можна принести кожного вечера до УРД і передати бухгалтерові. Преса находитися в критичному матеріальному положенні, тому кожний задеглі переплатник повинен звернутися на не угаду й виплатити свою задеглість.

ПОШУКУЮ свого різного брата, Никифора Івасюка, з села Барилівова, в Радєві (Броді), Галичина. За певні інформації дам \$5.00 нагороду. Прошу салги повідомлення на адресу:

H. IWASCHUK
Box 308, P. O. BARRISNO, ALTA.

ПОШУКУЮ своїх крамів, С. Бурналіа й Б. Татаринича. До 1930 року вони пережили у Солборі. Прошу зголоситися на пошну адресу:

A. TATARYNOWICZ
6 NORMAN STREET
OTTAWA, ONT.

Др. В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфеїс.
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG — PHONE 55 866
(На місці д-ра Гердабека.) Урядве також вечером.

ПЕВНА ПОМІЧ НА ЖОЛУДКОВІ НЕДУГИ

ново-винайдений лік, який поручається на такі недуги:
КРАСНІСТЬ ЖОЛУДКОВУ, ПЕЧІВНИЦЬ, ГАЗ І ЗЛУТІТЯ, НЕЧЕННЯ ПІД ТРУДІМ.

Особливо рекомендується на:
БОЛЯКИ ЖОЛУДКА І КИШОК.

Ціна \$1.25. — 3 пересліакою \$1.35.

Продается по всіх аптеках ЗА ГАРАНТІЄЮ, або пишіть на пошну адресу:

STOMACOL DRUG Co.,
602 Selkirk Avenue
WINNIPEG — MANITOBA

Одержуємо постійно численні листи подяки.

КРАЄВИЙ ЛІК НА ЖОЛУДОК

Лічить всі болі і хвороби жолудка, помаже на подивання, нестерпність, гали і всі недомогали жолудка. Ціна \$2.00.

Ново-винайдений лік на ревматизм (в Німеччині). Ціна \$2.50.

Лік на прищ, висипку і кошулю у дітей \$1.75.

Лік на сверблячку \$1.50.

Лік на пшнєнні і печення пі 75 ц.

Лік на подачку (кошульство) \$5.00

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД ЛІКІВ
I. LAZECZKO
884 MANITOBA AVE. — WINNIPEG, MAN.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА МАСАРНЯ І БУЧЕРНЯ В ЕДМОНТОНІ.

Виробляємо всі старокраєві м'яси виробі, як ковбаси, сальцисони і т. п., маємо різного роду свіже м'ясо на склади і гресері. Продаємо по уміркованих цінах. Замовлення вислаємо за тошну або на С.О.Д. Пишіть або заходіть на адресу:

WESTERN MEAT MARKET
10265-96th St. — EDMONTON, ALTA.
Phone 21731

За тошну і скору обслуговує ручать Ф. Татчин і П. Комарницький

ПІД УВАГУ РОБІТНИКАМ І РОБІТНИЦЬКИМ МІСТА І ОКОЛИЦ САСКАТУН, САСК.

Старанням організаційно-освітнього комітету при відділі ТУРФДім у Саскатуні, Саск., улаштуватиметься в місяці травні вище подані ЛЕКЦІЇ. Лектором буде тов. А. Войничський.

В неділю, 31-го травня, на **КОНЦЕРТ-МІТИНГ** говориметься на тему: "Значення спортивних організацій". Товариші робітники й робітничі! Економічна криза загострюється по шлім капіталістичним світ. Трудящі повинні виходити з цього тяжкого положення. Щоб знати конкретні причини цієї кризи, робітничо й фермерство повинно учасати на лекції наших організацій й спільно освідомити себе та приготуватися до риначої боротьби з капіталом та бути готовими стати в обороні однієї робітничо-селянської країни на світ — СРСР. Ставайте членами ТУРФДім і його секцій! Читайте й поширюйте робітничо-фермерську революційну пресу.

Органітком ТУРФДім.

ДОНТОР Й. МЕГАС
ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР
Найновіша екс-рей машина. Найновіші електричні машини до безопераційного ділення. Лічить венеричні недуги.

10164A — 101 STREET
Room 201 KITCHEN BLOCK
PHONE 4645 EDMONTON, ALTA.

УКРАЇНЕЦЬ ДР. Ю. ДРАГАН
M.D., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домінальної Ради Л'арт
203 CANADA BUILDING
BANKATON, SASK.
(Коло селянської стації)

ДР. Н. ЛАНДІС
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
Екс-рей машина. Електричні машини до ділення недуг. Спеціаліст по венеричним недугам.

387 DUNDAS ST. W. TORONTO
PHONE: TRINITY 7248

ДР. ІВАН ОРОБКО
ЛІКАР І ХІРУРГ
ЕКС-РЕЙ ЛІБОРАТОРІЯ
207 MOSER RYDER Bldg.,
101st Street, Edmonton, Alta.

ВИРОБЛЯЄМО
штучні і ноги, руйні і піпаніон (trusses). За роботу і матеріал гарантуємо. Ціни умірковані. Говоримо по українськи.

THE WINNIPEG ARTIFICIAL LIMB COMPANY
387 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN.

ДР. П. ГУЦУЛЯК
ДЕНТИСТ
веде свою канцелярію під числом
407 Selkirk Ave., Winnipeg.
PHONE 55 298

ДР. С. ДЖ. ГЕРБЕРТ
ХІРУРГ-ОПЕРАТОР.
Урядве від 2. до 5. год. пополудні
Телефон до офісу: 22 633
Телефон до дому: 292 461
412 BOYD BLDG., WINNIPEG

ФІЛЬМИ! ФІЛЬМИ! ФІЛЬМИ!

Продаємо різної величини ФІЛЬМИ до фотографічних апаратів (кодаків). Викінчуємо ФІЛЬМИ в протягу ВСІМ години часу по уміркованих цінах. Заходіть або пишіть до нас на слідуєчю адресу:

WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
600 SELKIRK AVENUE
WINNIPEG — MAN. — CANADA

ІВАН СІЧ
будівельний контрактор
підписує будинки, дає цементні або камні фундаменти, зніток вкладання підлоги і лішнєві.

Адреса:
JOHN SYCH
945 PRITCHARD AVE. Phone 56584

НЕ ЧИТАЙТЕ ЦЕГО ВСІ ТІ,
що не має ніяких болів,
в кого кров багата і чиста.

ДЛЯ ИНШИХ ДАЄМО ДАРОМ ФЛЯШИНУ СЛАВНОГО ЛІКУ НА БОЛІ

ІНДІАНСЬКИЙ ЛИНІМЕНТ БЛЕКГАВКА
(РЕТЕЛСНЕЙК ОІЛ)

НА ЗАСПОКОЄВАННЯ ТАКИХ БОЛІВ, ЯК РЕВМАТИЗМ, БОЛІВ НЕРВІВ, В КРИХАХ, СУСТАВАХ, ПАХВИНАХ, БОЛІВ ГОЛОВИ, ВУХ, ЗУБІВ, ОПУХЛИХ НІГ АБО ИНШИХ ЧАСТЕЙ ТІЛА І Т. Д.

До того даємо також ДАРОМ коробку 14-ДЕННОГО ДИВА БЛЕКГАВКА приготавленого з лічничих ростин, коріння, кори, шків і ягід, високо рекомендованого іф оглошення значення цієї крові. Ці шугачи даємо прощувати жолудок і кишків від усіх лішнєх та нездорових надтерій, робить кров багатію і чистою, одорозовуєтє всі органи тіла. Тисячі людей виисають Індійський (Ретелснейк Ойл) Лінимент Блекгавка з найкращими наслідками і рекомендуєтє його своїм знайомих. Попробуйте і ви також будете ідоволені.

Фляшнина цего лінименту звичайно продается за одиьоті долара. Але з ним оголошенням ми робимо спеціальну оферу. Чиніть нам пошну виліску купоні разом з одним долларом, а ми вилісько вам одлаченую пошвову посліакою ДВІ одно-доларові фляшини лінименту і одну одно-доларову коробочку ліку 14-денного дива Блекгавка. Таким чином отримаєтє ці значенні ліки, що коштують \$3.00, тільки за ОДНОГО ДОЛАРА.

ВИШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН, А ЗАОЩАДИТЕ \$2.00.

Наша теперішня нова адреса:

BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO.
1536 Dundas Street W., Toronto, Ont.

ПАНОВЕ:

В прилозі посілаю \$1.00, за який прошу вислати мені поворотною поштою дві регулярні одно-доларові фляшини Індійського (Ретелснейк Ойл) Лінименту Блекгавка і одну регулярну величину коробочки 14-денного Дива Блекгавка, за що я більше не обов'язаний нічого платити.

Імя і назвсько

(Номер помешканія і вулиця або поштова скринка)

Місто

ПРОСИМО ПИСАТИ ВИРАЗНО.

Наша гарантія.—Ми одним погоджуємося звернути назад отримані гроші, разом зі зворотньою поштовою оплатою, якщо з яких небудє причини ви не будете задоволені Індійським (Ретелснейк Ойл) Ліниментом Блекгавка.

BLACKHAWK INDIAN REMEDY COMPANY